

INFORME FINAL DE CONSERVACIÓ RESTAURACIÓ

Paisatge

Núm. registre H-10787

CRBMC 14.227

Pintura sobre contraplacat

Direcció de la intervenció: Centre de Restauració de Béns Mobles (CRBMC)

Informe redactat per: Teresa Schreibweis Torrents, Conservadora-restauradora de pintura sobre tela

Data de l'informe: 11 d'octubre de 2021

DADES DE LA INTERVENCIÓ

DIRECCIÓ DE LA RESTAURACIÓ CRBMC

COORDINACIÓ: Maite Toneu Puig

RESTAURACIÓ: Teresa Schreibweis Torrents

SERVEIS TECNICOCIENTÍFICS:

Fotografies: Ramon Maroto

Tècniques d'anàlisi: Ricardo Suárez

Anòxia: Pep Paret

ANY DE LA RESTAURACIÓ:

Inici octubre 2021

Final octubre 2021

LLOC: CRBMC

FITXA TÈCNICA: IDENTIFICACIÓ DEL BÉ

NÚM. DE REGISTRE DEL CRBMC: 14.227

CLASSIFICACIÓ GENÈRICA: pintura

MATERIAL / TÈCNICA: Tècnica amb pintura vinílica sobre contraplacat

TÍTOL / TEMA: Paisatge

AUTOR: Lluís Mestre Castellví

DATA / ÈPOCA: segle XX

DIMENSIONS: 33,3 x 38,4 x 2,5 cm amb marc
29,2 x 34,3 x 0,1 cm suport de cartró
28,2 x 33,3 x 0,4 cm sense marc

PROCEDÈNCIA: Museu de l'Hospitalet, H-10787

LOCALITZACIÓ: CRBMC, taller 2

DADES TÈCNIQUES

ESTAT DE CONSERVACIÓ: regular

EXÀMEN ORGANOLÈPTIC

Suport

Contraplacat

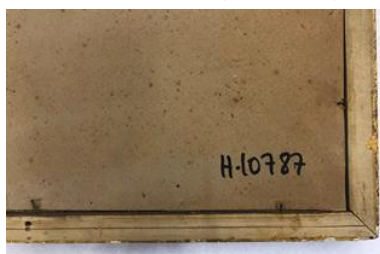
El suport de contraplacat té unes dimensions de 28,2 x 33,3 cm i té un gruix de 0,4 cm (33,3 x 38,4 x 2,5 cm amb marc; 29,2 x 34,3 x 0,1 cm suport de cartró). Tant la coloració del suport de contraplacat com la del cartró és d'un beix clar. Com que el suport de cartró està encolat no es pot examinar bé la fusta del contraplacat. El contraplacat està fixat amb puntes al marc (llargada puntes: 1 cm; gruix del cap: 0,2mm): dalt – 3 puntes; baix – 3 puntes; esquerre – 1 punta. A la dreta, a baix, es veu un siglat escrit amb retolador: H-10787.

L'estat de conservació és regular. El contraxapat està mínimament deformat, possiblement a causa del encolat del cartró al seu revers. Aquesta deformació és irreversible. Les vores i les cantonades del contraplacat presenten desfibrament. El suport de cartró s'hi observa *foxing* i alguna rascada puntual. El cartró està marcat on les puntes, en part oxidades, fixaven el l'obra al marc. Presenta brutícia superficial i pols acumulada, causat per un mal emmagatzematge.

Suport de cartró enganxat, marc

Detall cantonada dreta amb siglat amb marc

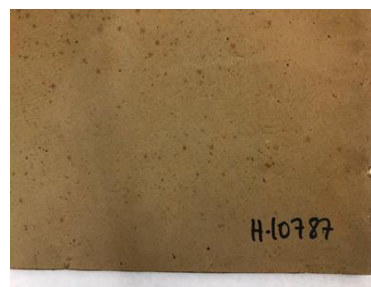
Detall del enxaix del marc

Puntes que fixen el marc al suport de cartró

Foxing del cartró

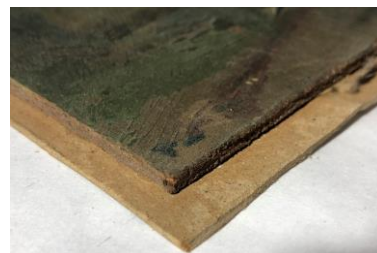
Detall cantonada dreta amb siglat

Contraplacat enganxat al suport de cartró

Acumulació de brutícia superficial i pols

Cantonada del contraplacat

Capa de preparació/ capa pictòrica

No es pot observar cap capa de preparació. L'artista possiblement pintava directament sobre el suport.

Les anàlisis que s'han realitzat a alguns dels quadres ha donat que es tracta d'una pintura amb un aglutinant vinílic. L'artista segurament va utilitzar emulsions viníliques preparades. En la composició predominen els colors blau-gris-verd-vermell. La capa pictòrica presenta alguns gruixos ("impasto"), permet veure una pinzellada ràpida i dinàmica.

L'estat de conservació és regular. Hi ha microdesgast de la capa pictòrica a les vores i les cantonades. A la dreta, al mig hi ha una rascada d'uns 5 cm. A tota la superfície de la capa pictòrica hi ha una greu capa de pols i brutícia acumulada.

Detall de la policromia

Rascada a la capa pictòrica

Cantonada, dreta, dalt

Cantonada, esquerra, baix

Cantonada, dreta, baix

Acumulació de pols i brutícia

Capes superficials

Possiblement no presenta cap capa de vernís.

Marc

La pintura va acompanyada d'un emmarcament que al revers està compost de quatre peces de fusta, segurament de pi. Té dos muntants verticals de les mides 33,3 x 2,7 cm i dos llistons horitzontals de 38,4 x 2,7 cm. Les fustes tenen un gruix de 2,5 cm. Els llistons tenen una aresta rebaixada perquè pugui entrar el quadre (0,6 cm d'ample per 0,6 cm d'alt). A la zona de l'aresta es pot observar que es tracta d'una fusta clara, possiblement pi. Les cantonades encaixen en diagonal i estan clavades amb claus (dos per encaix). Al revers del marc està pintat de color blanc.

A l'anvers l'emmarcament està daurat i té una decoració geomètrica de línies negres enfonsades. A sota del daurat es troba una capa de preparació blanca.

L'estat de conservació del marc és regular. A les cantonades i les bandes hi ha pèrdua matèrica de la capa de preparació i cromàtica del daurat. A les zones on hi havia puntes hi ha petites pèrdues. La banda de dalt del llistó horitzontal de dalt i la banda de dalt del llistó horitzontal de baix estan molt enfosquides. El daurat presenta rascades i desgast i hi ha molts forats. Es pot observar una capa important de brutícia i pols acumulada.

Anvers del marc

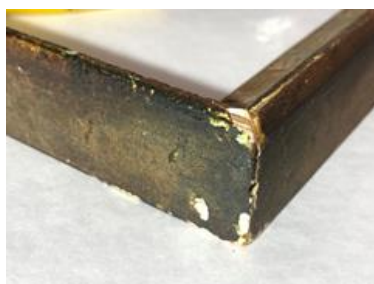
Revers del marc

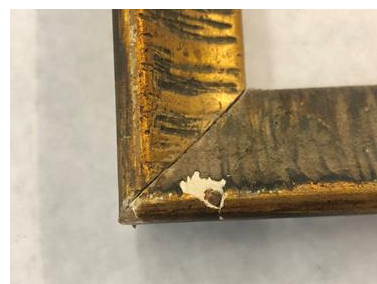
Detall del llistó de baix enfosquit

Pèrdua matèrica i cromàtica

Pèrdua matèrica i cromàtica

Pèrdua matèrica i cromàtica

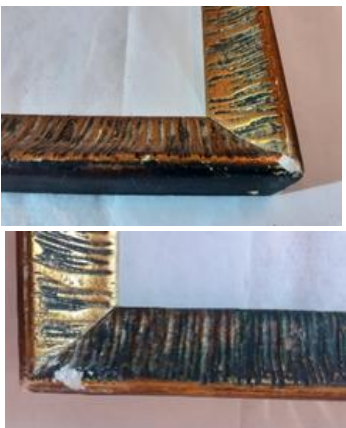
PROPOSTA INTERVENCIÓ

GENERAL	Tractament d'anòxia. Documentació fotogràfica. Anàlisi i diagnosi. Informe final de la intervenció.
REVERS CONTRAPLACAT	Neteja mecànica i química del contraplacat. Consolidació de les vores del contraplacat amb un adhesiu. Reintegració matèrica del contraplacat a les zones de pèrdua. Reintegració cromàtica de les zones de pèrdua.
CAPA PREPARACIÓ CAPA PICTÒRICA	Fixació de la capa pictòrica i preparació a les zones de desprendiment. No es descarta realitzar fixacions preventives. Neteja mecànica de la capa pictòrica. Neteja de la superfície de la policromia amb un sistema aquós, mitjançant el control del pH i la concentració iònica. Es minimitzarà la difusió i retenció de la humitat. Si es veu necessari anivellament de les llacunes amb massilles de reintegració. Es controlarà la idoneïtat estructural de les mateixes respecte a la capa de preparació original. Sistema de presentació: Reintegració cromàtica il·lusionista de les pèrdues i el desgast amb aquarel·les i/o pigments al vernís.
MARC	Desemmarcar el quadre. Eliminació claus/puntes del marc. Consolidació i fixació de les vores de desprendiment. Neteja mecànica i química. Anivellament de les llacunes amb massilles de reintegració. Reintegració cromàtica il·lusionista amb aquarel·les. Col·locació i muntatge del quadre al marc amb ballestes.

PROCÉS D'INTERVENCIÓ DEL QUADRE

Les proves que s'han realitzat de conductivitat i pH amb plaques de agarosa, conductímetre i pH-metre han donat uns resultats sempre molt semblants. S'ha optat per un buffer d'una conductivitat de 900 µs/cm i un pH 6.3. Neteja mecànica de la capa pictòrica. Neteja de la superfície de la policromia amb un sistema aquós, mitjançant el control del pH i la concentració iònica. S'ha pogut eliminar un vel grisós de pols i brutícia.	 net brut	paletina suau, buffer 6.3, hisops
Neteja mecànica del revers eliminant la pols i la brutícia que hi ha a la superfície.		Aspiradora amb filtre Hepa NILFISK HDS 2000, paletina
Sistema de presentació: Reintegració cromàtica de les pèrdues de la capa pictòrica de manera il·lusionista amb aquarel·les.		Aquarel·les Winsor&Newton® pinzell de retoc H₂O dest.; pintura Gamblins®, 2-Propanol

PROCÉS D'INTERVENCIÓ DEL MARC

Eliminació de les puntes en part oxidats que fixaven el marc al tablex. S'han deixat les sis puntes de les cantonades de dalt, esquerra i dreta com a testimoni històric.		Alicates
Neteja mecànica i química del marc per a eliminar pols i brutícia superficial amb paletina i després amb una solució aquosa i dissolvent.		paletina isocetà, H₂O dest., hisops
Anivellament de les zones de pèrdua del daurat i de preparació amb estuc tradicional. Les vores de la reintegració matèrica s'han desestucat amb el mateix buffer 6.3 i bisturí.		Cola de conill Lefranc&Bourgeois® H₂O cola: 1:9 cola en H₂O desionitzada Massilla: 50 g d'H₂O cola, 80 g de carbonat càlcic, espàtula de guixaire buffer pH 6.3
Reintegració matèrica de pèrdues de la fusta del marc amb una massilla bicomponent amb base epoxídica, formulada específicament per a reconstruccions de fusta.		Balsite® espàtula de guixaire

Reintegració cromàtica de les llacunes de manera il·lusionista amb aquarel·les.		Aquarel·les Schminke® pinzell de retoc H₂O dest.
Preparació de les ballestes de metall inoxidable i el marc.		ballestes, cargols, tornavís

FOTOGRAFIES UV, IR, LLUM RASANT

Fotografia amb llum ultraviolada

Fotografia amb llum ultraviolada infraroja

Fotografia amb llum rasant

FOTOGRAFIES ABANS - DESPRÉS

CONSELLS DE CONSERVACIÓ PREVENTIVA

HUMITAT RELATIVA: 40-55% (fluctuació màxima diària: 5%)

TEMPERATURA: 18-22°C (fluctuació màxima diària: 2°C)

IL·LUMINACIÓ: Màxim 200 lux, lliures de radiació infraroja i ultraviolada. En el cas que hi hagi presència de pigments laca orgànics sensibles a la llum, els nivells d'il·luminació haurien de reduir-se a 50 lux.

Com que l'efecte de la llum és acumulatiu i irreversible, és important disminuir els temps d'exposició tot el possible, així com els nivells d'il·luminància.

Barcelona, 02 de desembre de 2021

Teresa Schreibweis Torrents

Conservadora-restauradora de Béns Culturals